

Nr 882

Av herr **Enskog m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition nr 116, angående ny huvudorganisation för statens järnvägar.*

(Lika lydande med motion nr 727 i Första kammaren)

I proposition nr 116 har Kungl. Maj:t framlagt förslag om ny organisation för statens järnvägar. Förslaget innebär en genomgripande omändring av såväl den centrala organisationen som den regionala. En ny organisation av den centrala ledningen torde vara mycket angelägen eftersom det måste vara mycket svårt att ha inte mindre än 12 byråer och avdelningar lydande direkt under generaldirektören och den kollegiala styrelsen. Minskningen till 7 avdelningar måste ge en betydligt bättre organisation med ökad effektivitet som följd. Några erinringar mot förslaget i denna del har vi inte.

I förslaget till regional organisation föreslås i propositionen att de nuvarande 5 distrikten med 23 trafiksektioner, 25 bansektioner, 11 elektrosektioner, 12 maskinsektioner, 5 signalsektioner varav 1 på 2 avdelningar, 5 loksektioner, 4 bilsektioner och 1 tågfärjesektion eller sammanlagt 86 sektioner slopas och ersätts med 11 driftsdistrikt som skall sortera direkt under driftsavdelningen och 11 bandistrikt som skall sortera direkt under banavdelningen i järnvägsstyrelsen. Mot denna organisation ställer vi oss mycket tveksamma av flera skäl:

1. Vi anser det vara tveksamt om så många som 11 distrikt skall sortera under en chef.
2. Vi anser det vara fel att ha två stora expeditioner, en för driftsdistriktet och en för bandistriktet på samma plats utan gemensam administrativ chef. Om det samarbete som är nödvändigt mellan de båda distrikten inte går bra så måste frågorna föras upp till järnvägsstyrelsen för avgörande. Detta är direkt olämpligt och organisationen bör i stället ordnas med gemensam chef.

I den omorganisation, som nu pågår inom televerket, har man gått ifrån uppdelningen i centralstationsområden och sektioner med var sin chef och i stället gått över till teleområden med en teledirektör som chef och under honom 4 avdelningar: personalavdelning, anläggningsavdelning, driftsavdelning och försäljningsavdelning.

Både statens järnvägar och televerket är kommunikationsverk omfattande hela landet med såväl personal-, anläggnings-, drifts- som försäljnings-

frågor, och båda verken har en mångfald tekniska frågor att lösa, frågor som mer eller mindre direkt påverkar trafiken. Det synes oss därför egendomligt att man vid framläggandet av förslag till ändring av organisationen kommit med helt olika uppläggningar. Den form som det ena verket lämnar införes av det andra verket.

3. Ur försvarssynpunkt synes det vara ett allvarligt fel att den nya regionala organisationen inte direkt passar in i försvarsorganisationen. Att vid ett krigsutbrott göra en ny organisation är inte lämpligt.

4. Man kan ifrågasätta om det är lämpligt att under en relativt kort tidrymd genomföra en så stor omorganisation. Vid televerket började man med att genomföra omorganisationen på ett teleområde för att senare, då erfarenheter vunnits, fortsätta med omorganisationen på andra områden. Då de erfarenheter man fått från provområdet kan komma övriga områden till nytta underlättas omorganisationen där.

Som framgår av propositionen har allvarliga invändningar framförts från remissinstanserna särskilt mot den föreslagna regionala organisationen. Statskontoret säger bl. a.: »På en punkt, nämligen i fråga om distriktsorganisationen, finner statskontoret dock att de regionala funktionernas roll måste ytterligare klarläggas, innan förslaget bringas till verkställighet.» I referatet från överbefälhavarens yttrande heter det bl. a.: »Enligt överbefälhavaren måste det föreslagna stora antalet distrikt försvåra den regionala samverkan mellan järnvägs- och totalförsvarsfunktionernas ledning. Vidare kommer slopanDET av sektionsinstansen att innebära en påtaglig försämring i vad gäller samverkan på den lägre regionala nivån (län—försvarsområde). Överbefälhavaren, som konstaterar att i förslaget utan närmare precisering antytts en särskild distriktsindelning i krig, finner det därför angeläget att fordringarna på krigsdistriktsindelningen blir beaktade innan den fredstida indelningen slutgiltigt fastställs.»

Distriktscheferna vid SJ har framfört erinringar mot förslaget, och de har ansett att en undersökning av distriktsorganisationernas alla detaljfunktioner är erforderlig.

Chefen för SJ:s maskintekniska byrå har reserverat sig mot styrelsens förslag osv.

Den allvarliga kritik mot förslaget, som härövan helt kort refererats, måste anses väga betydligt tyngre än de i propositionen nämnda positiva uttalanden från olika remissinstanser, som synbarligen inte haft samma möjlighet att beakta t. ex. SJ:s tekniska funktioner.

Av propositionen framgår att en utredning pågår inom järnvägsstyrelsen angående maskinavdelningens organisation. Då resultatet av utredningen, som ju bör vara förutsättningslös, på ett avgörande sätt kan påverka den regionala organisationen bör denna organisation inte fastställas förrän den nämnda utredningen slutförts.

Med hänvisning till vad som ovan anförts hemställas,

att riksdagen måtte

1. godkänna de av Kungl. Maj:t föreslagna riktlinjerna för omorganisation av statens järnvägar i den del de avser den centrala organisationen, samt
2. i skrivelse till Kungl. Maj:t begära ny utredning av den regionala organisationen av statens järnvägar.

Stockholm den 19 april 1963

C.-G. Enskog

Elias Jönsson

M. Berglund

i Ingemarsgården

Arvid Eskel

Jean Braconier

Sven Vigelsbo

Olof Hammar

Mac P. Hamrin

i Kalmar